

Povjerenstvo za socijalnu politiku

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za socijalnu politiku na 28. sjednici, održanoj 19. lipnja 2018. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o udomiteljstvu.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za socijalnu politiku podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o udomiteljstvu.
2. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Saveza samostalnih sindikata Hrvatske.

IZDOJENO MIŠLJENJE SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE

Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) podržava predviđene ciljeve donošenja ovog Zakona, a posebice poboljšanje kvalitete usluge skrbi u udomiteljskim obiteljima i ujednačeniju regionalnu pristupačnost udomiteljstva. Problematičnim, međutim, smatramo način na koji se Zakonom uvodi kategorija udomiteljstva kao zanimanja. Ako država želi potaknuti nezaposlene udomitelje da udomiteljstvo odaberu kao svoje zanimanje (što podržavamo), onda je takvo zanimanje potrebno regulirati u okviru postojećeg sustava radnih odnosa u RH što, između ostaloga, uključuje ugovor o radu i plaću višu od minimalne (a ne „naknada“, niža od minimalne plaće).

Predloženo rješenje, sadržano u članku 13. Zakona (i dalje), **smatramo lošim za udomitelje, posredno i za korisnike udomiteljstva, a u konačnici i za sustave socijalne sigurnosti odnosno društvo u cjelini.** Iznos naknade za udomitelje (2.500,00 kuna), koji je niži od iznosa minimalne plaće, nedovoljan je za zadovoljenje minimalnih životnih potreba, te će kao takav poticati udomitelje da „štede“ na opskrbnini namijenjenoj pokrivanju troškova života korisnika (jer od čega će živjeti!?).

Činjenica da je predložena naknada za udomitelje koji odluče obavljati udomiteljstvo kao zanimanje viša od trenutne naknade za udomitelje pritom nije relevantan faktor, jer su tradicionalni udomitelji u mogućnosti zasnovati (negdje, neki) radni odnos, dok udomitelji koji bi udomiteljstvo obavljali kao zanimanje, ili udomitelji koji bi specijalizirano udomiteljstvo obavljali kao zanimanje - to nisu.

Drugo, **iznimno problematičnim smatramo obračun i uplatu doprinosa** na temelju najniže mjesečne osnovice propisane zakonom, odnosno prosječnog iznosa mjesečne plaće (bruto) budući da će radni vijek proveden pod takvim uvjetima rezultirati mirovinom od koje se ne može živjeti u starosti. Naime, **osobama radno angažiranima putem ugovora o djelu** (građansko-pravni odnos između naručitelja i izvršitelja) **doprinosi su prepolovljeni** te im se uplaćuje 7,5 posto za zdravstveno osiguranje, umjesto 15 posto, i 10 posto za mirovinsko osiguranje (1. stup - 7,5 posto, 2. stup - 2,5 posto), umjesto 20 posto. **Ako mlađa osoba udomiteljstvo ili specijalizirano udomiteljstvo bude obavljala godinama ili cijeli radni vijek – izračunajte koliku će i kakvu sigurnost ostvarivati u starosti, posebice iz 2. stupa u kojemu se neka značajnija sredstva moraju kapitalizirati s obzirom da se iz 1. stupa isplaćuje samo osnovna mirovina!**

Drugim riječima, predloženim rješenjem ispada da država želi poticati mlade ljude da se prihvate udomiteljstva kao zanimanja, u situaciji kad je unaprijed jasno da ih takav odabir osuđuje na siromaštvo u starosti.

S obzirom na navedeno, smatramo da je **udomiteljstvo kao zanimanje potrebno regulirati kao radni odnos**. U suprotnom, predloženo rješenje vodi rješavanju problema jedne društvene skupine (korisnika udomiteljstva) kreiranjem novog socijalnog problema za drugu skupinu (udomitelja koji udomiteljstvo obavljaju kao zanimanje).

Argument kako se to već tako radi u nekim drugim „novim“ zanimanjima – nije argument, dapače. Treba ozbiljno sagledati ukupni broj osoba koje se nekim djelatnostima bave kao zanimanjima (u smislu deinstitutionalizacije socijalnih usluga i sl.) i definirati cijenu njihova rada kroz plaće, te razinu socijalne sigurnosti u starosti reguliranjem njihova rada kao radni odnos. **SSSH ne može prihvatiti da država svjesno od određene, po svemu sudeći, rastuće skupine ljudi stvara nove socijalne slučajeve.**

**Zamjenik koordinatorice
Povjerenstva**

Darko Šeperić, v. r.